

Onderwerp Voortgang sociaal domein

Steller D. van der Wal

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 60 37 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 6401509

Datum 21-12-2017 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 28 oktober 2015 is uw raad per brief geïnformeerd over onze plannen voor het Sociaal Domein voor 2016 en 2017 (registratienummer 5291371). Destijds is de raad aangegeven dat het college in 2017 met een nieuw beleidsplan Sociaal Domein voor de jaren 2018 e.v. zou komen. In de commissie O&W van 11 januari 2017 is aan de orde geweest dat de kaders van het in 2014 door uw raad vastgestelde beleidsplan Vernieuwing Sociaal Domein 2014 - 2015 nog steeds actueel zijn. Voorgesteld werd daarom om geen nieuw beleidsplan te maken en te volstaan met u te informeren over een aantal ontwikkelingen op hoofdlijnen. Daarmee heeft uw raad ingestemd. In deze brief komen we hieraan tegemoet.

Ook gaan we, overeenkomstig onze toezegging in onze brief van 25 juli 2017 (kenmerk6486671) dieper in op de voortgang van het gebiedsondersteuningnetwerk. Zoals toegezegd tijdens uw commissie O&W nemen we daarbij, voor zover mogelijk, de duiding over de opzet en de verhouding met de WIJ-teams mee. Dit geldt, overeenkomstig onze toezegging tijdens de raadsvergadering op 8 november 2017, tevens voor de financiering van preventieve stedelijke voorzieningen.

Algemeen

De vernieuwing van het sociaal domein voeren we uit binnen het door uw raad vastgestelde kader. Het streven is dat iedereen naar vermogen kan participeren in onze stad. We investeren gericht in 'de voorkant' door het stimuleren van zelf- en samen redzaamheid, (vroeg-) signalering en de ontwikkeling van (basis)voorzieningen dichtbij. We willen dichtbij, integraal, vanuit de één gezin - één plan - één regisseur gedachte, samen met burgers, laagdrempelig hulp- en ondersteuningsvragen oplossen voor mensen van -9 maanden tot 110 jaar. Daarbij sluiten we aan op de behoefte en mogelijkheden van de inwoners en hun netwerk. Vertrekpunt is dat bewoners zoveel mogelijk zelf de regie houden over hun ondersteuning.

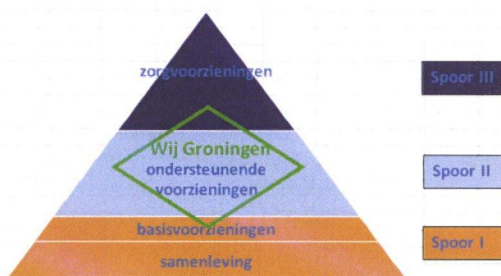
Verder zorgen we er voor dat de informele en formele ondersteuning met elkaar in verbinding zijn. Waar zorgvoorzieningen nodig zijn, zorgen we ervoor dat die voorhanden zijn.

De transformatie naar een inclusieve samenleving, waarin iedereen naar vermogen mee kan doen en ondersteuning zoveel mogelijk te normaliseren, vraagt om (gecombineerde) inzet via de volgende sporen:

- **Spoor 1: Samenleving en (basis)voorzieningen**
  - o Investeren in een samenleving en gebiedsnetwerken met een sterke sociale basis bestaande uit informele sociale verbanden en de sociale inzet van alle bewoners, vrijwilligers, ondernemers, stichtingen en verenigingen die de gemeente rijk is.
  - o Investeren in (basis)voorzieningen op gebieds- en stedelijk niveau die openstaan voor alle bewoners. Voorbeelden zijn de sportverenigingen en de sociaal culturele accommodaties;
- **Spoor 2: Ondersteunende voorzieningen**

Ontwikkelen van laagdrempelige ondersteunende voorzieningen. Voorbeelden zijn inloopvoorziening GGz en de opvang;
- **Spoor 3: Zorgvoorzieningen**

Doorontwikkeling zorgvoorzieningen. Voorbeelden zijn het beschermd wonen en de jeugdhulp.

De verschillende sporen zijn communicerende vaten. We verwachten dat onze inzet op spoor 1 door zal werken in de inzet die nodig is op het niveau van ondersteuning en zorg.

Terugblik 2016 en 2017

Hieronder stippen we een aantal ontwikkelingen aan voor een beeld van de afgelopen jaren. In veel gevallen is uw raad op onderdelen al geïnformeerd.

Verzelfstandiging WIJ

De afgelopen jaren is veel energie nodig geweest voor het realiseren van elf WIJ-teams over de hele stad. De WIJ-teams vragen op dit moment nog steeds specifieke aandacht vanwege de verzelfstandiging per 2018. Over de voortgang van de verzelfstandiging hebben wij u op verschillende momenten geïnformeerd (brief van 16 maart 2017 met kenmerk 6194106, brief van 17 mei 2017 met kenmerk 6344923, brief van 25 oktober 2017 met kenmerk 6545855).

Laagdrempelige ondersteuning

Een andere ontwikkeling die in het oog springt is de omvorming per 2016 van de maatwerkvoorziening HH1 naar een algemene voorziening. Daarnaast hebben wij de opzet van de inloopvoorziening GGz per 2017 gewijzigd. Een verschil met de oude opzet is dat inloopvoorziening niet meer per definitie is gekoppeld aan behandeling. Ook mensen zonder indicatie kunnen er terecht. Voor uitgebreidere informatie verwijzen wij naar onze brief van 14 december 2016 (kenmerk 606072).

Jeugdhulp

Er is inmiddels veel werk verzet in de Groninger gemeenten om de Jeugdwet uit te voeren en het stelsel te transformeren. Een belangrijke opgave afgelopen twee jaar was het inrichten van de WIJ-teams die zowel preventieve taken, de toegang tot jeugdhulp als de lichte en soms langdurige integrale ondersteuning voor jeugd (en

gezin) uitvoeren. Om als Groninger gemeenten de kwaliteit van de toegang Jeugd te borgen, hebben we in RIGG-verband een referentiekader toegang jeugd ontwikkeld en dit wordt ook door WIJ gehanteerd. Huisartsen hebben vanuit de jeugdwet ook een verwijfsfunctie bij jeugdhulpvragen. Vanaf september 2017 zijn we gestart met drie pilots Ondersteuners Jeugd en gezin (OJG) bij de huisartsen in drie WIJ-teams. De verwachting is dat de inzet van een Ondersteuner Jeugd bij de huisarts verwijzingen naar de specialistische jeugdhulp kan verminderen dan wel voorkomen, en dat de OJG ondersteuningsvragen met een kortdurend karakter kan uitvoeren.

Daarnaast staat de transformatie van intensieve en specialistische jeugdhulp hoog op de agenda. Dit is niet zomaar op de korte termijn gerealiseerd en vraagt om een langere adem. Immers de ondersteuning en hulp moet tijdens de innovatie ook gewoon geleverd blijven worden. Met het inzetten van het dyslexie-convenant zijn stappen gezet om de sterke groei in de dyslexiezorg te beteugelen. Op het snijvlak van de jeugdhulp van jongeren die 18 jaar worden hebben we onder meer door het inzetten van een Taskforce jongerenaanpak belangrijke stappen gezet in het doorbreken van onnodige schotten zowel binnen de gemeenten als in de domeinen waarmee jongeren te maken hebben. Er zijn daarnaast vernieuwde afspraken gemaakt in de samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming. Binnen de pleegzorg hebben de aanbieders gezamenlijk een innovatieplan gemaakt dat komend jaar geactualiseerd wordt. Ondanks deze intensievere samenwerking blijft het vinden van nieuwe pleeggezinnen die ook de complexe jeugdigen een thuis kunnen bieden een grote opgave. Als we dit niet realiseren is het afbouwen van intramurale zorg een lastige opgave.

Aanbestedingen ondersteuning

Verder is de inkoop van de jeugdhulp, beschermd wonen en opvang en publiek vervoer een belangrijke ontwikkeling geweest. Hierover hebben wij u geïnformeerd in onze brief van 19 januari 2017 (kenmerk 602948).

Bij al deze onderdelen zijn we steeds gericht op het doorvoeren van verdere vernieuwingen die bijdragen aan de transformatie.

De aanbesteding van het publiek vervoer is inmiddels afgerond. Hierover hebben wij u dit jaar geïnformeerd via een aantal raadsbrieven en raadsvoorstel (brief van 7 april 2017 met kenmerk 6240786, raadsvoorstel van 4 juli 2017 met kenmerk 6428585, brief van 13 oktober 2017 met kenmerk 6599426, brief van 16 november 2017 met kenmerk 6641828 en de brief van 22 november 2017 met kenmerk 6664577).

Ook de inkoop van de jeugdhulp 2018-2020 via de RIGG is afgerond. Hierop willen we u via een brief uitgebreider informeren in het eerste kwartaal van 2018.

De aanbesteding van beschermd wonen loopt nog op dit moment. In 2018 wordt deze aanbesteding afgerond.

Vooruitblik 2018-2019

Normaliseren van zorg, vraagt om een inclusieve samenleving die open staat en ruimte geeft voor maatschappelijke ondersteuning in het alledaagse. Met onze partners in de wijken, vanuit onderwijs, ondernemers, studenten en maatschappelijke (bewoners)initiatieven, blijven we investeren in een sociale veerkrachtige infrastructuur in de wijken. Op basis van stedelijke - en wijkanalyses brengen we in kaart wat daarvoor nodig is en ontwikkelen we gebiedsprogramma's die tegemoet komen aan de sociale opgaves in de wijken.

Healthy Ageing/ gezondheidsbeleid

Gezondheid is een steeds belangrijker onderwerp op de maatschappelijke agenda. De huidige opvattingen over gezondheid, waarbij de nadruk ligt op positieve gezondheid en eigen regie, leiden ertoe dat we gezondheid – of breder welbevinden – beschouwen als een sociale, ruimtelijke en ook economische opgave. In het licht van deze ontwikkelingen hebben we samen met onze kennispartners een Healthy Ageing Visie voor de stad ontwikkeld. In deze visie staan zes kernwaarden centraal: Actief

Burgerschap, Bereikbaar Groen, Actief Ontspannen, Actief Verplaatsen, Gezond Bouwen en Gezonde Voeding.

Deze visie vormt het fundament onder het nieuwe gezondheidsbeleid Groningen Gezond 2018-2021 dat uw raad op 29 november 2017 heeft vastgesteld. Om de gezondheidsdoelen – het winnen van het aantal gezonde levensjaren en het inlopen van gezondheidsachterstanden tussen wijken en groepen inwoners – te behalen zetten we in op een Gezonde Leefomgeving (met de G6 als leidraad), via de gebiedsgerichte aanpak samen met bewoners, WIJ en andere partijen en door preventie, zorg en welzijn te verbinden.

Positief opgroeien

In de drie focuswijken worden door de samenwerkingspartners van jeugd (o.a. bewoners, WIJ, scholen, kinderopvang, sportverenigingen, bewoners) wijkplannen opgesteld die een bijdrage leveren aan het verbeteren van het gebiedsnetwerk rond kinderen en jeugd. Deze wijkplannen sluiten aan bij de vragen/knelpunten in die wijk. Het wijknetwerk, betrokken bij de wijkplannen Positief Opgroeien, wordt vanuit de gemeente gefaciliteerd en ondersteund.

Jeugdhulp

In 2018 gaan we de jeugdhulp aan de hand van een geactualiseerde transformatieagenda verder vernieuwen. We willen waar mogelijk de intramurale zorg verminderen en meer substitutie van zwaardere intensieve zorgvormen door meer ondersteuning en zorg dichtbij. Hiermee willen we bereiken dat jeugdigen zoveel mogelijk in hun eigen omgeving opgroeien en deelnemen aan het gewone leven. Dit zijn meerjarige opgaven die gemonitord worden. Om deze transformatie opgaven te realiseren wordt het steeds belangrijker om de samenwerking tussen de WIJ-teams (spoor 2) en de specialistische hulp (spoor 3) effectief in te richten; evenals de domeinoverstijgende samenwerking binnen de specialistische jeugdhulp.

Wonen en zorg

Wonen en zorg heeft betrekking op alle doelgroepen die extra zorg en ondersteuning nodig hebben bij het wonen en de inrichting van de woonomgeving. Het betreft meerdere doelgroepen: van mensen met een lichamelijke, waaronder een zintuiglijke, beperking tot mensen met chronisch psychische of psychosociale (inclusief materiële) problemen en / of verward gedrag. Het gaat om ouderen en jongeren die begeleiding nodig hebben als zij zelfstandig gaan wonen, maar ook om mensen die gebruikmaken van maatschappelijke opvang en / of beschermd wonen, ex-gedetineerden of statushouders. In de praktijk zien we dat er soms overlap is tussen deze groepen. Wonen en het inrichten van de woonomgeving is van belang voor deze doelgroepen. Daarnaast is de inrichting van de leef- en woonomgeving van belang als het gaat om zaken zoals gezondheidsbeleid, healthy-aging, leefbaarheid, preventie, inclusie etc.

Onder de koepel wonen en zorg wordt binnen DMO door verschillende adviseurs en in het kader van verschillende opgaven / projecten gewerkt. Dit gaat van sluitende aanpak verwarde personen tot transformatie Beschermd Wonen tot minder intramurale zorg in de jeugdhulp etc. De verbinding hiertussen is ingewikkeld, maar is belangrijk. We zijn op dit moment bezig hiervoor een verbindingsofficier aan te stellen.

Laagdrempelige ondersteuning

We willen daarnaast onze dienstverlening bij werk en inkomen waar mogelijk en wenselijk dicht bij onze inwoners organiseren. Dit willen we doen door een deel van de dienstverlening in de wijken (samenwerking met WIJ-teams) te organiseren. Op deze manier kunnen mensen laagdrempelig en dichtbij geholpen worden met schuldenproblematiek, inkomensondersteuning en ondersteuning bij het verkrijgen van werk of participatie in brede zin.

Vervoer

Na afronding van de inkoop van de maatwerkvoorziening publiek vervoer, willen we onze aandacht richten op de vraag in hoeverre we inwoners in staat kunnen stellen om zelfstandig te reizen met het openbaar vervoer. Daarbij zullen we bezien welke ondersteunende voorzieningen hieraan kunnen bijdragen. Zo kunnen de circa dertig hubs of overstappunten, die de komende jaren in Groningen en Drenthe ontwikkeld worden, hierbij zeker een rol spelen. Verder zijn er inmiddels beproefde voorzieningen als vrijwillige 'ov-ambassadeurs', die leerlingen wegwijs maken in het openbaar vervoer. In dit verband verwijzen wij u naar de business case publiek vervoer, die wij u hebben gestuurd als bijlage bij het programma van eisen voor de aanbesteding publiek vervoer (brief d.d. 14 december 2016 met kenmerk 6053497).

Beschermd Wonen

Tot slot zullen we ons voorbereiden op de op handen zijnde veranderingen bij beschermd wonen. Per 2020 loopt het overgangsrecht af voor gebruikers van beschermd wonen die op 1 januari 2015 al een indicatie hadden voor beschermd wonen met een geldigheidsduur tot of langer dan 2020.

Landelijke ontwikkeling is ook dat onze rol als centrumgemeente afloopt. Alle gemeenten kunnen zelf aan de slag met de uitwerking van de toekomstvisie op het beschermd wonen. Vanuit de visie gericht op herstel en maatschappelijke participatie werken we bij de nieuwe instroom toe naar op maat samengestelde arrangementen van wonen en of individuele ondersteuning en/of dagbesteding. Op deze manier wordt het mogelijk om wonen (met toezicht), begeleiding en dagbesteding in arrangementen, en dus op maat, aan mensen aan te bieden. Vanuit de visie van herstel en maatschappelijke participatie willen we gebruikers van opvang ook zo snel mogelijk laten uitstromen naar eigen huisvesting; zo nodig met gerichte ondersteuning. Eind vorig jaar hebben wij u in onze brief van 21 december 2016 (kenmerk 6069980) geïnformeerd over de voortgang van de transformatie van beschermd wonen en opvang. In het eerste kwartaal van 2018 ontvangt u van ons een nieuwe brief met geactualiseerde informatie.

Het aflopen van onze rol als centrumgemeente heeft gevolgen voor de toedeling van middelen. Op dit moment wordt gewerkt aan een geïntegreerd verdeelmodel voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en WMO begeleiding. Verder heeft de doordecentralisatie naar individuele gemeenten gevolgen voor de centrale toegang voor beschermd wonen die nu samen met de andere Groningse gemeenten is gerealiseerd. Ook op dit aspect moeten we inspelen met een passende oplossing.

Gebiedsondersteuningsnetwerk (GON)

Op 28 juni 2017 hebben we tijdens een informele sessie met uw raad uitgebreid stilgestaan bij de richting die we voor ogen hebben bij de ondersteuning van onze inwoners.

Aanleiding is dat de overeenkomsten over de individuele en groepsgerichte ondersteuning en het kortdurend verblijf per 2019 aflopen. Op grond van een evaluatie van de huidige situatie, en rekening houdend met de beleidskaders van uw raad, hebben we de gewenste koers voor de toekomst bepaald en met u gedeeld. Deze willen we aanhouden bij de aanbesteding voor de periode vanaf 2019.

Evaluatie huidige situatie

We hebben u aangegeven dat de transformatie (te) langzaam op gang komt. In de praktijk blijkt een groter gebruik van spoor 1 en 2 lastig. Verder zien we dat er sprake is van een stijging van de indicaties voor maatwerkvoorzieningen. We concluderen dat we een belangrijke stap hebben gezet met de inrichting van elf WIJ-teams die integraal werken, maar dat er tegelijkertijd een oud systeem met de aanbieders bestaat die onvoldoende prikkels en ruimte biedt om te transformeren.

Daarnaast voeren we de taken vanuit de Participatiewet en de Wmo gescheiden uit terwijl we met beide wetten hetzelfde doel beogen. Zoals we in onze brief van maart 2017 aangaven (kenmerk 6188387) is er noodzaak tot verbinding. Wanneer we kijken naar beide wetten ligt het in de lijn op het gebied van 'Meedoen' in het GON de verbinding maken, omdat we vooral hier de overeenkomsten zien. We zien dat er op meerdere plekken dezelfde activiteiten worden georganiseerd, dat op meerdere plekken gelijksoortige begeleiding wordt geboden en dat gebeurt voor doelgroepen die voor een deel gelijkenis vertonen.

Richting toekomst

Oplossingsrichting is dat we toe willen naar:

- lumpsum financiering op basis van resultaat. Daarmee wordt het systeem zo ingericht dat de focus komt te liggen op het realiseren van de doelen van de transformatie. Aanbieders ontvangen een vast budget en worden daarbij afgerekend op basis van afgesproken resultaten. Daarbinnen hebben aanbieders maximaal de ruimte om te doen wat nodig is;
- een selectie van (samenwerkende) aanbieders die zich verbinden aan het realiseren van de transformatie;
- een intensieve samenwerking tussen gemeente, WIJ en (samenwerkende) aanbieders. Deze resultaatgerichte financiering betekent voor de gemeente als opdrachtgever dat deze voortdurend in gesprek moet zijn met het GON over de vooraf afgesproken resultaten. Vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de inwoners met een ondersteuningsvraag moeten ook de WIJ-teams in dit geheel betrokken worden.
We willen dat het GON aansluit op de lokale infrastructuur en onderdeel wordt van de lokale netwerken en niet autonoom opereert.

Omvang

In dit model willen we de volgende ondersteuning bundelen:

- alle individuele ondersteuning;
- alle groepsgerichte ondersteuning;
- kortdurend verblijf;
- sociale activering voor mensen (met de focus op bijstandsgerechtigden) die langdurig ondersteuning nodig hebben in het alledaagse.

Maatwerk en algemeen

Wat betreft de vormgeving van het GON in een algemene of maatwerkvoorziening hebben we zoals u weet de opzet in verschillende gemeenten verkend. Wij willen de ondersteuning zoveel mogelijk laagdrempelig bijvoorbeeld als algemene voorziening vormgeven. Er zal aanvullend ook nog maatwerk nodig zijn als de algemene voorziening niet passend is.

Initiatieven in de wijken i.r.t. GON

De vraag die voorligt is, dat we initiatieven zoals Odensehuis, incidenteel financieren.

Dit kunnen waardevolle initiatieven zijn, waarbij we nu het risico lopen, dat ze ophouden voort te bestaan, als we stoppen met (co) financiering.

De waarde van deze initiatieven, hangt voor het college voor een groot deel samen met de mate waarin zij ook op langere termijn een waardevolle bijdrage leveren aan de uitbreiding van laagdrempelige voorzieningen, en daarmee een alternatief zijn voor dure en formele geïndiceerde zorg. Om die reden zijn we in het kader van het innovatieatelier sociaal domein aan het onderzoeken in welke mate deze initiatieven een dergelijke bijdrage leveren en welke partij, de gemeente en/of zorgverzekeraars, aan zet zijn voor de financiering ervan. Bij de beoordeling zijn criteria als 'in hoeverre draagt de voorziening bij aan kwalitatieve verbeteringen, substitutie, in hoeverre is er sprake van continuïteit, is er een borgingsplan, hoe is de financiering georganiseerd', van belang.

Het bovenstaande brengt ons op de relatie tussen dergelijke voorzieningen en GON. De aanbieders die zich verenigen in GON, hebben een lumpsumfinanciering en zijn er daardoor bij gebaat om bij het bieden van ondersteuning, daar waar mogelijk, zoveel mogelijk gebruik te maken van deze initiatieven. De mate waarin ze dit doen, kunnen we niet voorspellen. Wel willen we na verloop van tijd (bijvoorbeeld na een jaar van de looptijd van de overeenkomst verstreken is) bekijken of de verkozen initiatieven daadwerkelijk gebruikt worden door het GON en op basis hiervan te komen tot een budgetaanpassing van het GON.

Marktverkenningen en overleg met bewoners

We hechten er waarde aan om lokale stakeholders te betrekken in de ontwikkeling van het aanbod van het GON. Rekening houdend hiermee hebben we de richting voor de toekomst besproken tijdens twee marktverkenningen met aanbieders op 05 oktober 2017 en 07 november 2017. Uitgenodigd waren alle aanbieders waarmee de gemeente een overeenkomst heeft afgesloten voor de individuele- en groepsgerichte ondersteuning en de aanbieders die projecten uitvoeren voor sociale activering vanuit de Participatiewet. Verder stonden beide bijeenkomsten open voor overige belangstellenden.

Tijdens de eerste marktverkenning stond de richting die de gemeente op wil vanaf 2019 centraal. Tijdens de tweede marktverkenning is, aan de hand van verschillende thema's, dieper ingegaan op de geschetste richting. Tijdens deze bijeenkomst stond de input van de aanbieders centraal.

Tijdens beide goed bezochte bijeenkomsten met ruim honderd aanbieders blijkt dat de aanbieders positief-kritisch staan in de geschetste richting. Zo moeten we bij de aanbesteding onder andere oog hebben voor het zoveel mogelijk ontschotten van middelen, het stellen van duidelijke (transformatie) resultaten, een duidelijke afbakening van de taken van de WIJ-teams en het GON en de positie van kleine aanbieders.

Tijdens de eerste marktverkenning bepleitte een tweetal aanbieders het behoud van de clustering van huishoudelijke hulp met de individuele ondersteuning. Tijdens de tweede marktverkenning is hierop dieper ingegaan. De aanbieders bleken verdeeld te staan t.o.v. de vraag of clustering wel/niet gewenst is. Gelet op het gegeven dat er met de invoering van huishoudelijke hulp als algemene voorziening al een grote verandering is doorgevoerd en er vooreerst geen grote transformatie opgave is voor deze vorm van ondersteuning, wat wel het geval is voor de overige ondersteuning, blijven we bij ons voornemen om de huishoudelijke hulp per 2019 apart aan te besteden.

De oplossingsrichting is ook besproken met een vertegenwoordiging van bewoners die gebruik maken van ondersteuning. Hierbij waren mensen met een verstandelijke beperking, een psychische beperking en ouderen aanwezig met een aantal begeleiders. Er is met hen gesproken over de manier waarop de gemeente de ondersteuning wil transformeren; de ondersteuning zo regelen dat meedoen in het alledaagse leven mogelijk is, meer dichtbij en uitgaande van wat mensen kunnen en willen. Plus gebruik maken van voorzieningen die er voor iedereen zijn en aanbieders die met elkaar samenwerken.

Tijdens het overleg kwam naar voren dat prijs gesteld wordt op laagdrempelige voorzieningen waar men terecht kan voor ondersteuning. Aangegeven werd dat de terugkerende indicering voor de ondersteuning veel stress oplevert. Verder waren de meningen verdeeld over de vraag of ondersteuning dichtbij gewenst is. Een aantal gebruikers (met een psychische beperking) gaf aan de groepsgerichte ondersteuning liever niet dichtbij te ontvangen, omdat ze niet willen dat de buurt weet heeft van hun beperking. Anderen gaven aan dat het praktisch is dat de ondersteuning zo dichtbij mogelijk is. Tot slot werd aangegeven dat bij het meedoen aan reguliere voorzieningen ondersteuning nodig blijft.

Wij-teams

Van belang is dat de WIJ-teams en het GON goed op elkaar aansluiten en elkaar versterken bij het realiseren van de transformatie van het sociaal domein. Samenwerking bij de onderdelen sociaal werk, toegang en ondersteuning is daarvoor nodig.

Sociaal werk

Voor de versterking van spoor 1 faciliteren WIJ-teams de informele ondersteuning en basisvoorzieningen. Deze facilitering betekent in de praktijk dat WIJ meedenkt en meehelpt bij het realiseren van informele ondersteuning (bijv. bewonersinitiatieven) en het realiseren van inclusieve basisvoorzieningen.

De kunst voor het GON is om daar zoveel mogelijk op aan te sluiten door gebruik te maken van de inclusieve basisvoorzieningen en bewonersinitiatieven (mensen daaraan deel laten nemen en daarbij ondersteuning bieden). Dit kan het GON doen met de vrijheid en de middelen van de resultaatgerichte lumpsumfinanciering. Het GON hoeft hiervoor niet additioneel gefinancierd te worden.

Toegang en ondersteuning

Wanneer het GON ondersteuning in de vorm van een algemene voorziening aanbiedt kunnen mensen zowel terecht bij het GON als de WIJ-teams.

Wanneer een inwoner met een ondersteuningsvraag zich meldt bij de WIJ-teams kan deze uitmonden in een integrale vraag- en ondersteuningsanalyse. Daarin wordt de inwoner op alle levensdomeinen bevraagd. De uitkomst daarvan kan zijn dat WIJ ondersteuning biedt, dat verwezen wordt naar het GON (voor ondersteuning in de vorm van een algemene voorziening of maatwerkvoorziening), of dat op een andere manier antwoord gegeven kan worden op de ondersteuningsvraag.

Wanneer mensen rechtstreeks aankloppen bij het GON verkent het GON de ondersteuningsbehoefte. Bij het GON werken beroepskrachten die vraagstukken van mensen kunnen herkennen (expertises op verschillende terreinen). Wanneer blijkt dat het GON in de vorm van een algemene voorziening een passende plek is maakt het GON samen met de bewoner een plan van aanpak gericht op zelfredzaamheid en participatie.

Mocht het zo zijn dat de bewoner toch iets anders wil dan het GON in de vorm van een algemene voorziening te bieden heeft dan kan deze een maatwerkvoorziening aanvragen. In dat geval is WIJ weer aan zet. Ook wanneer GON het vermoeden heeft dat er meer aan de hand is verwijst GON door naar WIJ.

Op grond van de aard van de ondersteuningsvraag is WIJ of GON in beeld. Bij bewoners langdurige ondersteuning is GON in beeld. Dit houdt verband met de aard van het vraagstuk van mensen; bijvoorbeeld een verstandelijke beperking. Daarbij staat het (zoveel mogelijk) behoud(en) van meedoen op eigen vermogen voorop. Bij mensen die tijdelijk geen zelfregie hebben verzorgt WIJ zelf de begeleiding met als oogmerk ze de zelfregie terug te geven.

Gebieden

Een te maken keuze bij het GON gaat over de vraag hoe de organisatie van dit alles zich geografisch moet laten vertalen over de gemeente. Een eerste mogelijkheid is uit te gaan van één gemeente dekkend netwerk. Nadeel van deze mogelijkheid is dat vanwege de omvang van het gebied de opgave voor één hoofdaanbieder of samenwerkingsverband van aanbieders fors is. Verder is de impact op de markt groter doordat naar verwachting meer (kleine) aanbieders uitgesloten worden. Een ander nadeel bij deze variant is de kwetsbaarheid van de gehele structuur bij het niet goed functioneren van het netwerk en daarmee het continuïteitsrisico in de levering van ondersteuning aan de inwoners. Het voordeel zit in het gegeven dat er met één partij contractmanagement gevoerd hoeft te worden en dat wellicht vanuit efficiency voordelen gehaald kunnen worden.

Een tweede mogelijkheid is door uit te gaan van meerdere geografische werkgebieden binnen de gemeente met ieder een eigen dekkend netwerk. Voor voldoende keuze mogelijkheden voor de inwoners moet er voldoende massa zijn. Een variant bestaande uit 11 gebieden, in lijn met de indeling van de WIJ-teams, blijkt o.b.v. hiervan een minder geschikte variant. Daarom kiezen we voor een hoger aggregatieniveau. Daarbij zijn we uitgegaan van de stadsdelen. Het Stadsdeel Centrum hebben we daarbij samengevoegd met Stadsdeel Oude Wijken. Argument hiervoor is dat het stadsdeel centrum zelfstandig onvoldoende massa heeft. Bij de vier gebieden wordt rekening gehouden met de grenzen van de kleinschaligere WIJ-gebieden (deze worden niet doorbroken).

Vervolg

In het eerste kwartaal van 2018 zullen we een marktconsultatie houden. Planning is dat de aanbesteding in het voorjaar van 2018 start en dat de definitieve gunning medio 2018 plaats vindt. Vervolgens wordt in de tweede helft van 2018 de implementatie per 2019 voorbereid. Overeenkomstig onze toezegging zullen wij uw raad in het tweede kwartaal van 2018 schriftelijk informeren over het verloop van de aanbesteding.

Wij hopen dat wij u met deze brief een goed beeld hebben gegeven van onze inspanningen voor de vernieuwing van het sociaal domein. Over de voortgang van de ontwikkelingen zullen we uw raad blijven informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink